

۸۴۲۷ ۸۲۵

کنکور کارشناسی ارشد

اصل و مبانی چاه آزمایی

تألیف:

مهدی میرجردی

سید حامد حاجی سیدی

بهروز حریمی

محسن میرسالاری

انتشارات آزاده

- همه حقوق انسانی نش، حق تکثیر گویی را داشت (Copyright) این مرحله با انتشارات آغاز است.
  - الگویزدگاری و تکثیر تمام‌با قسمتی از این اثر به صورت روح‌بخشی، چاپ مجدد چاپ آفست. تکثیر و افونه در هرگونه قابل کامپیوتری و دیجیتالی، اعم از پی‌دی‌اف و ... و یا انتشار و عرضه در هرگونه شبکه‌های اجتماعی مجازی و محیط اینترنت بر شکل ممنوع است.
  - این اثر طبق مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مشمول قانون حمایت از مؤلفان، مصنفات و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ است.
  - هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، بخشی یا عرضه کند مورد میگردانند قرار خواهد گرفت.

انتشارات آزاده

سری کتاب‌های راهنمای ارشد

کنکور کارشناسی ارشد اصول و مبانی چاه آزمایی

- تألیف: نوید میر جردویی، سید حامد حاجی سیدی، بهروز حریمی، محسن میر سالاری
  - ناظر فنی و چاپ: امیر بد و ستانی
  - صفحه‌آرایی: فرزانه محمدلو
  - چاپ و صحافی: امیر کشمیر
  - تیراز: ۵۰۰ نسخه
  - چاپ ششم: زمستان ۱۳۹۴
  - ناشر: انتشارات آزاده
  - شابک: ۲-۳۱-۷۵۲۸-۶۲۲-۹۷۸
  - سال: ۱۳۹۰ ته مان

مسئولیت مطالب کتاب به عهده مؤلفین و حق حاصل و نشر را نداشت. محفوظ است.

سرشناسه	: میرحسردوی، نوید
عنوان و نام پدیدآور	: اصول و مبانی چنایه‌آمیزی / مؤلفین توید میرحسردوی، سید حامد حاجی‌سیدی، بهروز خرمیان، محسن میرسالاری.
و ضعیت و براست	: پیراست ۵
مشخصات نشر	: تهران: آزاده، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ص: ۳۱۸؛ تصویر، جدول.
فروض	: کنکور کارشناسی ارشد. سری کتاب‌های راهیان ارشد.
شایک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۷۸-۲-۳۱
و ضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها
موضوع	: چهارهای نفت - آزمایش - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: چهارهای گاز - آزمایش - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: آزمون دوره‌های تخصصیات تکمیلی - ایران
شناسه افزوده	: حاسس سیدی، سید حامد
شناسه افزوده	: خرمیان، بهروز
و دهندی دیوبی	: ۳۷۸/۱۶۶۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۷۰۳۴۴

برای خرید online به آدرس زیر مراجعه کنید:
www.rahiyanarshad.com

مقدمه سرپرست مؤلفین

خداآوند منان را شاکریم که توفیق ارائه مجموعه کتاب‌های «نسل طلایی میکروطبقه‌بندی» مهندسی نفت راهیان ارشد، در جهت اعلایی هر چه بهتر سطح مطالعاتی داوطلبین عزیز به منظور آماده‌سازی و موفقیت در آزمون کارشناسی ارشد مهندسی نفت و همچنین تکمیل مجموعه کتاب‌های پیش رو را به ما داد. با توجه به استقبال گسترده داوطلبین و حسن توجه دانشجویان به مجموعه کتب مهندسی نفت از سری کتاب‌های راهیان ارشد در سال‌های گذشته و نتایج مسرت‌بخش و خیره‌کننده متواتی موفقیت‌های داوطلبین عزیز در آزمون کارشناسی ارشد سال‌های اخیر، ما را بر آن داشت تا با جامع‌ترین و بروزترین کتب آموزشی دروس مهندسی نفت، میهمان مطالعات و محافل علمی شما عزیزان؛ مهندسین، دانشجویان و داوطلبین مجموعه مهندسی نفت باشیم.

بر کسی پوشیده نیست که با توجه به تشدید روند استانداردسازی سوالات کنکور‌های کارشناسی ارشد توسط سازمان سنجش آموزش کشور در سال‌های اخیر و استفاده از طراحان مختلف به منظور طرح سوالات فنی، مبنایی و کاملاً علمی جهت سنجش دانشجویان و داوطلبین، فهم و درک مطالب درسی به طور جامع و تسلط بر مبانی و نکات کلیدی درس، شرط لازم و کافی موفقیت در کنکور کارشناسی ارشد و دکتری مهندسی نفت می‌باشد. در این راستا، کتب «نسل طلایی میکروطبقه‌بندی» مجموعه مهندسی نفت راهیان ارشد که به صورت ویژه و تکدرس ارائه می‌شوند، در حقیقت با توجه به ویژگی‌ها و نوع تألیف، داوطلبین را از مطالعه متابع متعدد، متفرقه و پراکنده مبرا می‌دارد.

ویژگی‌های منحصر به فرد کتب «نسل طلایی میکروطبقه‌بندی» مهندسی نفت:

- ۱- درس‌نامه‌های جامع میکروطبقه‌بندی: درس‌نامه‌های جامع و کافی با دقت بسیار زیاد، با بهره گیری از کلیه کتب مرجع، جزوای اساتید معتبر دانشگاه‌های مختلف کشور و همچنین خلاصه جزوای آموزشی دانشگاه‌های خارج از کشور تألیف و گردآوری شده است.
- ۲- فصل‌بندی مبنایی درس‌نامه‌ها: در هر کتاب، به صورت ویژه و تکدرس، سعی بر آن شده تا ترتیب فصول و درس‌نامه‌ها براساس پایه‌ای ترین مفاهیم و مبانی هر درس و به صورت موضوعی طبقه‌بندی شود.
- ۳- ایستگاه‌های نکته و تست: در خلال آموزش مفاهیم علمی و کنکوری در درس‌نامه‌های مدون، به صورت گام به گام، از ایستگاه‌های نکته و تست متعدد به منظور شبیه‌سازی سوالات کنکور از مفاهیم و مطالعه بیان شده، بهره گرفته شده است.
- ۴- تست‌های تأییفی آموزشی: به منظور یادگیری هر چه بیشتر و بهتر درس‌نامه‌ها، در پایان هر فصل، تست‌های تأییفی آموزشی، مرتبط با درس‌نامه‌های طبقه‌بندی شده آورده شده است بدین ترتیب ضمن یادگیری و تثبیت مطالعه درسی برای داوطلبین عزیز، حل تمرین‌های مفهومی و محاسباتی در پایان هر فصل،

فهرست مطالب

فصل اول: معادلات حاکم بر جریان سیال در مخزن.....	۱۳
۱-۱- معادله انتشار (Diffusivity Equation)	۱۴
۱-۲- شعاع کاوش (Radius of Investigation)	۱۶
۱-۳- انواع حالت‌های جریان.....	۱۸
۱-۳-۱- حالت ناپایدار (گنرا).....	۱۸
۱-۳-۲- حالت انتقالی.....	۲۱
۱-۳-۳- حالت شبیه پایدار.....	۲۱
۱-۳-۴- حالت پایدار.....	۲۴
۱-۴- مخازن همگن و همسانگرد.....	۲۵
۱-۵- تست‌های فصل اول.....	۲۶
۱-۶- باسخ تست‌های فصل اول.....	۳۰
فصل دوم: مفاهیم اولیه چاه‌آزمایی	۳۴
۲-۱- متغیرهای بدون بعد (Dimensionless Parameters)	۳۴
۲-۲- اثر ذخیره چاه (Wellbore Storage Effect)	۳۸
۲-۳- ۱- نحوه تشخیص Wellbore Storage	۳۹
۲-۳- ۲- نحوه تشخیص پایان Wellbore Storage	۴۰
۲-۴- آسیب دیدگی مناطق مجاور چاه	۴۲
۲-۵- ۱- شعاع ظاهری چاه (Apparent Wellbore Radius)	۴۵
۲-۵- ۲- رزیم‌های جریانی و ضربی بوسنه	۴۶
۲-۶- ۱- شاخص تولید (Productivity Index)	۴۸
۲-۶- ۲- تئوری Superposition (اصل برهم نهی)	۵۱
۲-۷- ۱- تأثیر چاه‌های چند گانه	۵۱
۲-۷- ۲- تأثیر دینی جریان‌های متغیر	۵۲
۲-۸- ۱- تأثیر مرز مخزن	۵۵
۲-۹- تست‌های فصل دوم.....	۵۸
۲-۱۰- باسخ تست‌های فصل دوم.....	۵۹
فصل سوم: بررسی کیفی نمودارهای چاه‌آزمایی	۶۹
۳-۱- بررسی نمودارها در تست کاهش فشار (Draw Down Test)	۷۰
۳-۱-۱- ناحیه ETR	۷۱
۳-۱-۲- ناحیه MTR	۷۶
۳-۱-۳- ناحیه LTR	۷۷
۳-۲- بررسی نمودارها در تست ساخت فشار (Build Up Test)	۸۰
۳-۳- تست‌های فصل سوم	۸۲
۳-۴- باسخ تست‌های فصل سوم	۸۶